

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput centesimum trigesimum quartum. Jesus moriens Patrem inclamat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Et in tempore vesperi erit lux. Et erit in die illa, exibunt aqua viva de Jerusalem; medium earum ad mare orientale, & medium earum ad mare novissimum in estate & in hyeme erunt. Et erit Dominus rex super omnem terram: in die illa, erit Dominus unus, & erit nomen ejus unum.

I. **Z**ACHARIANUM illud adjudicamus Christo Jesu; Eusebium auctorem, *Christo Jesu addicuntur Zach. 14. 6, & seq. Prop. 9. cap. 127. §. 1. & seq. Euseb. Dem. libr. 10. Joh. 18. 18.* ac totius vaticinii connexionem, rationemque proinde ipsam secuti. Ac connexionem quidem postremorum quatuor Zachariæ capitum luculenter supra demonstravimus. Iftam vero sententiam sic Jesu applicat Eusebius: *Et erit in die illa, inquit Propheta, non erit lux, sed frigus & gelus; quippe qua nocte captus est Jesus, frigus erat, teste Evangelista: stabant autem servi & ministri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciebant se: erat autem cum eis & Petrus stans & calefaciens se. Quæ deinde convertit in allegoriam, Judæis propositam fuisse dicens lucem ac tenebras, eosque lucem tenebris postputasse: frigus vero illud, tarditatis eorum, ac in rebus divinis supinitatis symbolum fuisse, quod & prædixerat Christus: Et quoniam abundavit iniquitas, refrigescet charitas multorum. Pergit Propheta: Et erit dies una, qua nota est Domino, non dies, neque nox: & in tempore vesperi erit lux: quo tempore in crucem actus est Jesus Christus, tantæ tenebræ obortæ sunt, ut dies nec esset, nec dici posset, neque sane nox erat, quæ fit per occasum Solis, Sol autem medium tunc orbem tenebat. Vesperi autem, post horam videlicet nonam, abscesserunt tenebræ, & lux rursus affulsit. Addit Zacharias: Et erit in die illa, exibunt aqua viva de Jerusalem: quo Christi Jesu doctrinæ promulgatio & propagatio significatur, ipso Jesu auctore: Qui liberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed aqua quam ego dabo ei, fiet in co fons aque salientis in vitam æternam. Subjicit demum Propheta: Et erit Dominus rex super omnem terram: in die illa erit Dominus unus, & erit nomen ejus unum: cui succinebant voces hæ cœlestes in Apocalypsi: Factum est regnum hujus mundi Domini nostri, & Christi ejus, & regnabit in secula seculorum. Jesus quoque apud Johannem: Fiet unum ovile, & unus pastor. Juvat hanc interpretationem veterum Judæorum suffragium: nam in Beresith Rabba, & in Midraschoth Thehillim & Ruth, Messie tribuitur hoc Zachariæ capit. Nunc operum nostrorum esset, mirabili huic Solis defectiōni conciliare fidem, non Christianorum solum Scriptorum, sed Ethnicorum etiam, Thalli, Phlegontis, Tabulariorum Romanorum, & Sinensium auctoritate, Quod quoniam à nobis Propositione tertia abunde præstitum est, ad sequentia pergamus.*

CAPUT CXXXIV.

Jesus moriens Patrem inclamat.

PSALM. 3. 2, & seq. Multi dicunt animæ meæ, Non est salus ipsi in Deo ejus. Voce mea ad Dominum clamavi, & exaudivit me de monte sancto suo: ego dormivi, & soporatus sum, & exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Psal. 17. 7, 8. In tribulatione mea invocavi Dominum, & ad Deum meum clamavi: & exaudivit de Templo sancto suo vocem meam: & clamor meus in conspectu ejus introivit in aures ejus. Commota est, & contremuit terra; fundamenta montium canturbata sunt, & commota sunt, quoniam iratus est eis.

Psal. 21. 1, & seq. Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? longe à salute mea verba delictorum meorum. Deus meus, clamabo per diem, & non exaudies; & nocte, & non ad insipientiam mihi. Tu autem in sancto habitas, laus Israël. In te

MATTH. 27. 46, & seq. Et circa horam nonam clamavit Jesus voce magna, dicens, Eli, Eli, lamma sabachthani? hoc est, Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Quidam autem illic stantes, & audientes dicebant, Eliam vocat iste. Et continuo currens unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto, & imposuit arundini, & dabat ei bibere. Cateri vero dicebant, Sine videamus an veniat Elias liberans eum. Jesus autem iterum clamans voce magna emisit spiritum.

Marc. 15. 34, & seq. Et hora nona exclamavit Jesus voce magna dicens, Eloi, Eloi, lamma sabachthani? quod est interpretatum, Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Et quidam de circumstantibus audientes, dicebant, Ecce Eliam vocat. Currens autem unus, & implens spongiam aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei dicens, Sinite videamus si veniat Elias ad

speraverunt Patres nostri; speraverunt, & liberaſti eos. Ad te clamaverunt, & ſalvi facti ſunt; in te ſperaverunt, & non ſunt conſuſi. Ego autem ſum vermis, & non homo: opprobrium hominum, & abjectio plebis. Omnes videntes me deriſerunt me, locuti ſunt labiis, & moverunt caput, ſperavit in Domino, eripiat eum; ſalvum faciat eum, quoniam vult eum.

Pſalm. 68. 1, & ſeq. Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aqua uſque ad animam meam. Infixus ſum in limo profundi, & non eſt ſubſtantia. Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me. Laboravi clamans, rauca facta ſunt fauces meae: defecerunt oculi mei, dum ſpero in Deum meum. Multiplicati ſunt ſuper capillos capitis mei, qui oderunt me gratis. Confortati ſunt, qui perſecuti ſunt me inimici mei iniuſte: quia non rapui, tunc exolvebam.

Pſalm. 87. 1, & ſeq. Domine Deus, ſalutis mea, in die clamavi & nocte coram te. In- tret in conſpectu tuo oratio mea; inclina aurem tuam ad precem meam. Quia repleta eſt malis anima mea, & vita mea inferno appropinquavit. Reſtimatus ſum cum deſcendentibus in lacum: factus ſum ſicut homo ſine adiutorio, inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in ſepulcris, quorum non eſt memor amplius, & ipſi de manu tua repulſi ſunt. Poſuerunt me in lacu inferiori; in tenebris, & in umbra mortis. Super me confirmatus eſt furor tuus, & omnes fluctus tuos induxiſti ſuper me. Longe fe-ciſti notos meos à me; poſuerunt me abominationem ſibi. Traditus ſum, & non egrediebar; oculi mei languerunt pro inopia. Clamavi ad te, Domine, tota die; expandi ad te manus meas. Ut quid, Domine, repellis orationem meam, avertis faciem tuam à me? Pauper ſum ego, & in laboribus à juventute mea; exaltatus autem, humiliatus ſum & conturbatus. In me tranſerunt ire tuae, & terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me ſicut aqua tota die, circumdederunt me ſimul. Elongavi à me amicum & proximum, & notos meos à miſeria.

Pſalm. 141. 1, & ſeq. Voce mea ad Dominum clamavi, Voce mea ad Dominum deprecatus ſum. Effundo in conſpectu ejus orationem meam, & tribulationem meam ante ipſum pronuntio; in deſcendendo ex me ſpiri- tum meum, & tu cognoviſti ſemitas meas. In via hac, qua ambulabam, abſconderunt laqueum meum. Conſiderabam ad dexteram, & videbam, & non erat qui cognosceret me. Periit fuga à me, & non eſt qui requirat animam meam. Clamavi ad te, Domine; dixi, Tu eſ ſpes mea, portio mea in terra viventium. Intende ad deprecationem meam, quia humiliatus ſum nimis. Libera me à perſequentibus me, quia confortati ſunt ſuper

deponendum eum. Jeſus autem emiſſa voce magna expiravit. Et velum Templi ſciſſum eſt in duo, à ſummo uſque deorſum. Videns autem Centurio, qui ex adverſo ſtabat, quia ſic clamans expiraveſſet, ait, Vere hic homo Filius Dei erat.

Luc. 23. 46. Et clamans voce magna Jeſus ait, Pater, in manus tuas commendo ſpiri- tum meum. Et haec dicens expiravit.

Ebr. 5. 7. Qui in diebus carnis ſuae, preces ſupplicationeſque ad eum, qui poſſit illum ſalvum facere à morte, cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus eſt pro ſua reverentia.

me. Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo: me expectant iusti, donec retribuas mihi,

Thren. 3. 18. Et dixi, Perit finis meus & spes mea à Domino.

Tren. 3. 55, 56. Invocavi nomen tuum, Domine, de lacu novissimo. Vocem meam audisti: ne avertas aurem tuam à singultu meo & clamoribus.

CAPUT CXXXV.

Jesu fel & acetum propinantur.

PSALM. 68. 22. Et dederunt in escam meam fel, & in sitis mea potaverunt me aceto.

Thren. 3. 5, & seq. Edificavit in gyro meo, & circumdedit me felle & labore: in tenebris collocavit me quasi mortuos sempiternos Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absinthio Recordare pauperatis & transgressionis meae, absinthii & fellis.

MATTH. 27. 34, 48. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum: & cum gustasset, noluit bibere Et continuo currens unus ex eis, acceptam spongiam implevit aceto, & imposuit arundini, & dabat ei bibere.

Marc. 15. 23, 36. Et dabant ei myrrhatum vinum, & non accepit Currens autem unus, & implens spongiam aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei.

Luc. 23. 36. Illudabant autem ei & milites accedentes, & acetum offerentes ei.

Joh. 19. 28, & seq. Postea sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit, Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Cum ergo accepisset Jesus acetum, dixit, Consummatum est.

I. Christo Jesu addicitur Psalm. 68. 22. II. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. III. Secundum argumentum.

I. **E**X omnibus oraculis quae in Veteri Testamento à Deo per Prophetas ^{Christo Jesu addicitur Psalm. 68. 22.} edita sunt, praecipua ea & ad fidem faciendam utilissima esse constat, quae res futuras, non per ambages, circuitionesque, sed nude & aperte praedicunt. Tale est, quod extat in sexagesimi octavi Psalmi commate vicesimo secundo, in quo queritur Christus sitienti sibi propinatum fuisse fel & acetum. Id queri Christum aio: nam in septima Propositione, ex Scriptorum Veteris Testamenti consensu, & ex Aben Ezrae suffragio patefecimus, praenuntiata illic fuisse Christi mysteria. Tum quae à nobis ibidem adjecta sunt Evangelistarum & Apostolorum testificationes, manifeste evincunt in Jesu eadem haec ad eventum pervenisse. Jure igitur nostro agimus, inhumanam & amaram propinationem ad eum quoque referentes, quam in ipsius historia Evangelistae discrete commemorant. Utut enim oblique, & *κατὰ γῆμα* ad Davidem referri ista possunt (quod profecto non negamus, cum communi inter Judaeos adagio locutionem hanc tritam fuisse sciamus) tam apposite tamen, tamque apte hunc Christi casum exprimant, ut non temere, nec *ἀδύ* contigisse putandum sit. Notabile est quod legitur in Midrasch Ruth; sermonem nempe istum Booz ad Ruth: *Quando hora vesperti fuerit, veni huc, & comede panem, & intinge buccellam tuam in aceto*, futurorum Messiae casuum symbola continere: ac verba quidem ista, *veni huc*, id sibi velle, Veni ad regnum: panem deinde illum, panem esse regni: intinctum vero osse in acetum, Messiae contumelias & tormenta notare. Igitur cum toto Psalmo Messiam praenuntiari fateantur Judaei, quae vero hoc speciatim continentur commate, tormentorum Messiae notae sunt & indicia, atque eadem denique in Jesu *κατὰ λείπον* exitum habuisse Evangelica doceat historia, equidem non video quo rationum colore uti possint, si qui oraculi hujus fidem elevare audeant: cum praesertim constet inter omnes omnino Interpretes, frustra recurri ad allegoriam;